

Μανουήλ Μοσχόπουλος.

Ἄνεψιός τοῦ ὁμωνύμου Κρητός ⁽¹⁾, ἐγεννήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς ὁποίας προσφυγὼν εἰς Ἰταλίαν ἔγραψε:

— Συλλογὴν Ἀττικῶν ὀνομάτων. (ἔξεδόθη μετ' ἄλλων ὑπὸ Φραγ. Ἀζουλάνου ἐν Βενετίᾳ 1524 παρ' Ἄλδω, καὶ ὑπὸ Μιχαὴλ Βασκολάνου ἐν Παρισίοις 1532. Ὁ Δουκῆγιος ἀναφέρει τὸ ἐν λόγῳ πόνημα χειρόγραφον ἐν τῇ Παρισιανῇ βιβλιοθήκῃ, ἐπιγραφόμενον· «Τοῦ σοφωτάτου Κυρίου Μανουήλ τοῦ Μοσχόπουλου Βυζαντίου (τοῦ Κρητός ἀνεψιοῦ) ἐκλογὴ κατὰ στοιχείων ὀνομάτων Ἀττικῆς, οἷς οἱ δοκιμώτατοι χρῶνται τῶν παλαιῶν »).

— Περὶ ἰδιωμάτων, ἢ ἀττικῆς διαλέκτου.

— Γραμματικὴν.

— Ἀττικὰς φωνάς.

— Ἀττικισμούς. (ἐκδοθέντας κατὰ λάθος ἐπ' ὀνόματι Θεωμᾶ τοῦ Μαγίστρου).

— Γραμματικὴν ἐξήγησιν εἰς τὰς δύο πρώτας βραψύδας τῆς Ἰλιάδος. Ἐν Οὐτρέχτῃ 1712 ⁽²⁾.

Νικόλαος Σεκουνδινός.

Ἐγεννήθη ἐν Εὐβοίᾳ περὶ τὰ τέλη τοῦ 11^{οῦ} αἰῶνος, καὶ ἐξεπαιδεύθη πιθανῶς εἰς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολεῖα. Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης Παλαιολόγος μετέβη εἰς Ἰταλίαν πρὸς συγκρότησιν τῆς περὶ ἐνώσεως τῶν δύο ἐκκλησιῶν συνόδου παρέλαβεν ἐν τῇ ἀκολουθείᾳ καὶ τὸν Εὐβοεὶ Σεκουνδινόν, γιγνώσκοντα τὴν λατινικὴν γλῶσσαν ἄριστα. Ἐπίσημος διεμνηνευτὴς τῆς συνόδου διορισθεὶς ὁ Νικόλαος ἐδικαίωσε καθ' ὀλοκληρίαν τὴν ἐκλογὴν τοῦ αὐτοκράτορος. Ἡ πρὸς μετάρραξιν ἐκ τοῦ προχείρου καταπληκτικὴ εὐχέρεια τοῦ ἀνδρός ἐθαυμάσθη ὑπὸ τῶν ἀλλοθινῶν, καὶ ἄνδρες ἐπίσημοι ἐπλεξαν τὸν στέφανον τοῦ Εὐβοεὺς. Ὁ πάππας Πίος λέγει ταῦτα περὶ τοῦ Σεκουνδινού· «vir Graecae et latinae historiae peritissimus.»

(1) Ὁ Κρητὸς Μανουήλ Μοσχόπουλος ἔκμασε περὶ τὰ τέλη τοῦ 11^{οῦ} αἰῶνος ἐπὶ Μανουήλ Παλαιολόγου, καὶ ὄχι ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ πρεσβυτέρου, ὡς Δουκῆγιος, καὶ Φαβρίκιος, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρλέσιος δὲν εὐώρθεσε (Weiss. Biographie Universelle).

(2) Ἐνεκα τῆς κατώτερου μίσεως τοῦ τε θειοῦ καὶ ἀνεψιοῦ μεγάλης ἐπικρατεῖ σύγχυσις περὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν συγγραμμάτων τὰ σχολία εἰς Ἰππόδου Ἔργα καὶ Ἡμέρας, ἅπαντα ὁ Τριγγαβέλλης ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἡμετέρου Βυζαντίου ἐδημοσίευσε, κατὰ χειρόγραφον τῆς Μαδρίτης ἀποσίδονται εἰς τὸν Κρητῆ. Τὰ ἐξῆς ἀποσίδονται εἰς ἀμφοτέρους—Σύνοψις βίου Εὐριπίδου—Περὶ εἰδώλου—Σχόλια εἰς Πινδάρου Ὀλύμπια—Περὶ Πνευμάτων—Περὶ σολοικισμοῦ, καὶ παροιμιῶν—Σχόλια εἰς τ' ἄρραγια ἐπιγράμματα—Ἀνύγματα—Ἀριθμητικὴ, κλπ. (Fabricii Bibliotheca Graeca VI, σελ. 324).